

Sygn. akt I CZ 77/13

POSTANOWIENIE

Dnia 19 września 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner (przewodniczący)

SSN Agnieszka Piotrowska (sprawozdawca)

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z powództwa Skarbu Państwa - Prezydenta Miasta W.
przeciwko A. C. i in.,
o wydanie nieruchomości,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 19 września 2013 r.,
zażalenia strony powodowej na postanowienie Sądu Okręgowego w W.
z dnia 24 kwietnia 2013 r.,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 23 marca 2009 r. Sąd Rejonowy oddalił powództwo Skarbu Państwa - Prezydenta Miasta W. o nakazanie pozwanym [...], aby wydali

powodowi nieruchomości, stanowiącą część działki ewidencyjnej nr 58 z obrębu 3-11-01 o powierzchni 149 m² położoną przy ul. L. [...], nie posiadającą urzędzonej księgi wieczystej, oznaczoną jako teren uliczny niehipotekowany pochodzący z nieruchomości „Kolonia [...]”. Oddalający apelację powoda wyrok Sądu Okręgowego z dnia 17 maja 2010 r. został uchylony, na skutek skargi kasacyjnej powoda, przez Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 21 września 2011 r., który przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu. Po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 8 listopada 2012 r. ponownie oddalił apelację powoda.

Od tego wyroku Sądu drugiej instancji powód wniósł skargę kasacyjną sporządzoną przez radcę prawnego, która została odrzucona postanowieniem Sądu Okręgowego z dnia 24 kwietnia 2013 r. ze względu na jej niedopuszczalność z uwagi na brak zachowania wymogu zastępstwa powoda przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa, wynikającego z art. 4 ust. 1 punkt 1 ustawy 2005 r. o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa (Dz. U. 2005, Nr 169, poz. 1417 ze zm.).

W zażaleniu na to postanowienie powód zarzucił naruszenie art. 8 b ustęp 5 cytowanej wyżej ustawy, wnosząc o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie strony powodowej nie zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do art. 4 ustęp 1 punkt 1 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa (Dz. U. Nr 169, poz. 1417 z późn. zm.) do zadań Prokuraturii Generalnej należy wyłączne zastępstwo procesowe Skarbu Państwa przed Sądem Najwyższym, z zastrzeżeniem art. 8 b ustęp 5.

Ta ostatnia regulacja stanowi, że w przypadku przekazania podmiotowi reprezentującemu Skarb Państwa do prowadzenia sprawy lub grupy spraw, w których zastępstwo procesowe Skarbu Państwa przez Prokuratorię Generalną jest obowiązkowe, podmiot ten wykonuje zastępstwo procesowe Skarbu Państwa również przed Sądem Najwyższym. Przepis ten należy odczytywać przez pryzmat art. 8, który wymienia sprawy, w których ma miejsce obligatoryjne zastępstwo procesowe Skarbu Państwa przez Prokuratorię Generalną. Art. 8 b ustęp 1 przewiduje, że w przypadkach, o których mowa w art. 8 ust. 1, Prokuratoria

Generalna, za zgodą lub na wniosek podmiotu reprezentującego Skarb Państwa, może przekazać temu podmiotowi do prowadzenia sprawę lub grupę spraw, z wyjątkiem spraw, w których występuje istotne zagadnienie prawne oraz potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub rozbieżności w orzecznictwie sądów. Jeśli dojdzie do takiego przekazania, podmiot reprezentujący Skarb Państwa jest upoważniony, na podstawie art. 8 b ustęp 5, do sprawowania zastępstwa procesowego w przekazanych mu sprawach także przed Sądem Najwyższym.

Możliwość przekazania przez Prokuratorię Generalną zastępowania Skarbu Państwa innemu podmiotowi, z konsekwencjami, o których mowa w art. 8 b ustęp 5, dotyczy więc tylko przypadków zastępstwa obowiązkowego, o którym mowa w art. 8 ustęp 1 tej ustawy. Nie obejmuje zatem spraw nie wymienionych w tym przepisie, w których zastępstwo procesowe Skarbu Państwa przez Prokuratorię Generalną przed sądami powszechnymi nie jest obligatoryjne. Do tej kategorii spraw należy niewątpliwie niniejsza - wytoczona przez Skarb Państwa – Prezydenta Miasta W. przeciwko osobom fizycznym o wydanie nieruchomości, należąca do kognicji sądu rejonowego jako sądu pierwszej instancji.

Zgodnie zatem z art. 4 ustęp 1 punkt 1 powyższej ustawy, w postępowaniu przed Sądem Najwyższym w rozpatrywanej sprawie, zastępstwo Skarbu Państwa przez Prokuratorię Generalną jest wyłączne. Oznacza to, że do wniesienia skargi kasacyjnej w imieniu Skarbu Państwa - Prezydenta Miasta W. uprawniona jest wyłącznie Prokuratoria Generalna, natomiast pozbawiony jest zdolności postulacyjnej podmiot działający dotychczas w postępowaniu przed sądami powszechnymi jako statio fisci Skarbu Państwa, reprezentowany przez radcę prawnego lub adwokata (por. postanowienie SN z dn. 13 marca 2012 r., V CSK 244/11, niepubl.). Nie zmienia tej oceny wskazane przez skarżącego pismo Prokuratorii Generalnej z dnia 12 grudnia 2011 roku (k. 424 akt sprawy), z którego wynika, że Prokuratoria informuje powoda o treści wyroku Sądu Najwyższego z dnia 21 września 2011 roku uchylającego wyrok Sądu Okręgowego i przesyła stronie powodowej akta podręczne ze sporządzoną skargą kasacyjną celem dalszego prowadzenia sprawy przed sądem powszechnym. Powyższe oznacza, że

postanowienie Sądu Okręgowego odrzucające skargę kasacyjną powoda, sporządzoną przez radcę prawnego, jest zgodne z prawem.

W tym stanie rzeczy zażalenie jako bezzasadne podlegało oddaleniu na podstawie art. 394¹ § 3 k.p.c. w związku z art. 398¹⁴ k.p.c.